

К 37

ВИЯВЛЕННЯ ОБДАРОВАНОЇ МОЛОДІ – АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА СЬОГОДЕННЯ

Грищенко С.В.

Академія педагогічних наук України, Інститут вищої освіти

В системі освіти України за останнє десятиліття відбулися перетворення, які переорієнтували її на гуманістичні, індивідуально орієнтовані та розвинені освітні технології. Особливе місце відводиться навчанню і вихованню обдарованої молоді.

З метою виявлення і розвитку здібностей, обдарувань і талантів дітей і молоді державою передбачено відкриття нових освітніх установ, навчальних й соціальних програм, громадських організацій та фондів.

Під час роботи з обдарованими дітьми постійно виникають педагогічні й психологічні труднощі. Вони обумовлені розмаїтістю видів обдарованості, пліччю суперечливих теоретичних підходів і методів, варіативністю сучасної освіти, а також малим числом фахівців професійно підготовлених до роботи з обдарованими дітьми.

Існує проблема в розробці педагогічних, дидактичних і психолого-дидактичних методів та навчальних матеріалів, які стосуються теорії і практики роботи з різними категоріями обдарованих дітей.

Виявлення й розвиток обдарованості нерозривно пов'язані з розвитком багатьох сфер психіки людини. Тому ми вважаємо, що обдарованість загальнонавчальна динамічна.

Аналіз теоретичного й методичного стану проблеми свідчить, що обдарованість розглядали найчастіше з феноменального боку. Тому обдарованість виявляли і вивчали або з боку індивідуальних властивостей (здатності, схильностей, здібностей), або з боку психічних процесів (інтелектуальна, творча обдарованість).

Існує два підходи до проблеми виявлення й розвитку обдарованості.

Перший передбачає роботу з спеціально відібраними учнями, для яких характерні вже розвинуті підвищені здібності (так звані особливо обдаровані діти). Другий підхід має на увазі резерви обдарованості, які закладені практично в кожній дитині.

Основною вимогою до підготовки педагогів для роботи з ними є зміцнення педагогічної свідомості. А саме стереотипів сприйняття (учнів, навчального процесу і самого себе) в даного педагога, спілкування і поведінки (способу взаємодії) та методів навчання й виховання.

Суть професійної позиції педагога в процесі виявлення обдарованості молоді - знати і з повагою ставитися до будь-якої думки молоді людини. Вдало використовувати педагогічні механізми, які дають змогу учню стати головною дійовою особою навчально-дослідницької діяльності, тобто брати участь у турнірах, олімпіадах, писати та захищати наукові роботи.

Література

1. Бабяєва Ю.Д. Психологический тренинг для выявления одаренности. /Под ред. В.И.Панова, - М. Молодая гвардия. 1997.-278 с.
2. Лейтес Н.С. Возрастная одаренность и индивидуальные различия. Воронеж, 1997.- 448 с.
3. Матюшин А.М. Загадки одаренности. Проблемы практической диагностики.-М. Школа-пресс, 1993.
4. Учителю об одаренных детях. /Под ред В.П.Лебедевой, В.И.Панова, Молодая гвардия 1997, - 354 с.
5. Яковлева Е.М. Методические рекомендации учителям по развитию творческого потенциала учеников. /Под ред. В.И.Панова. -М. Молодая гвардия 1997,- 78 с.
6. Ясвин В.А. Тренинг педагогического взаимодействия в творческой образовательной среде. /Под ред. В.И.Панова М. Молодая гвардия. 1997. - 176 с.